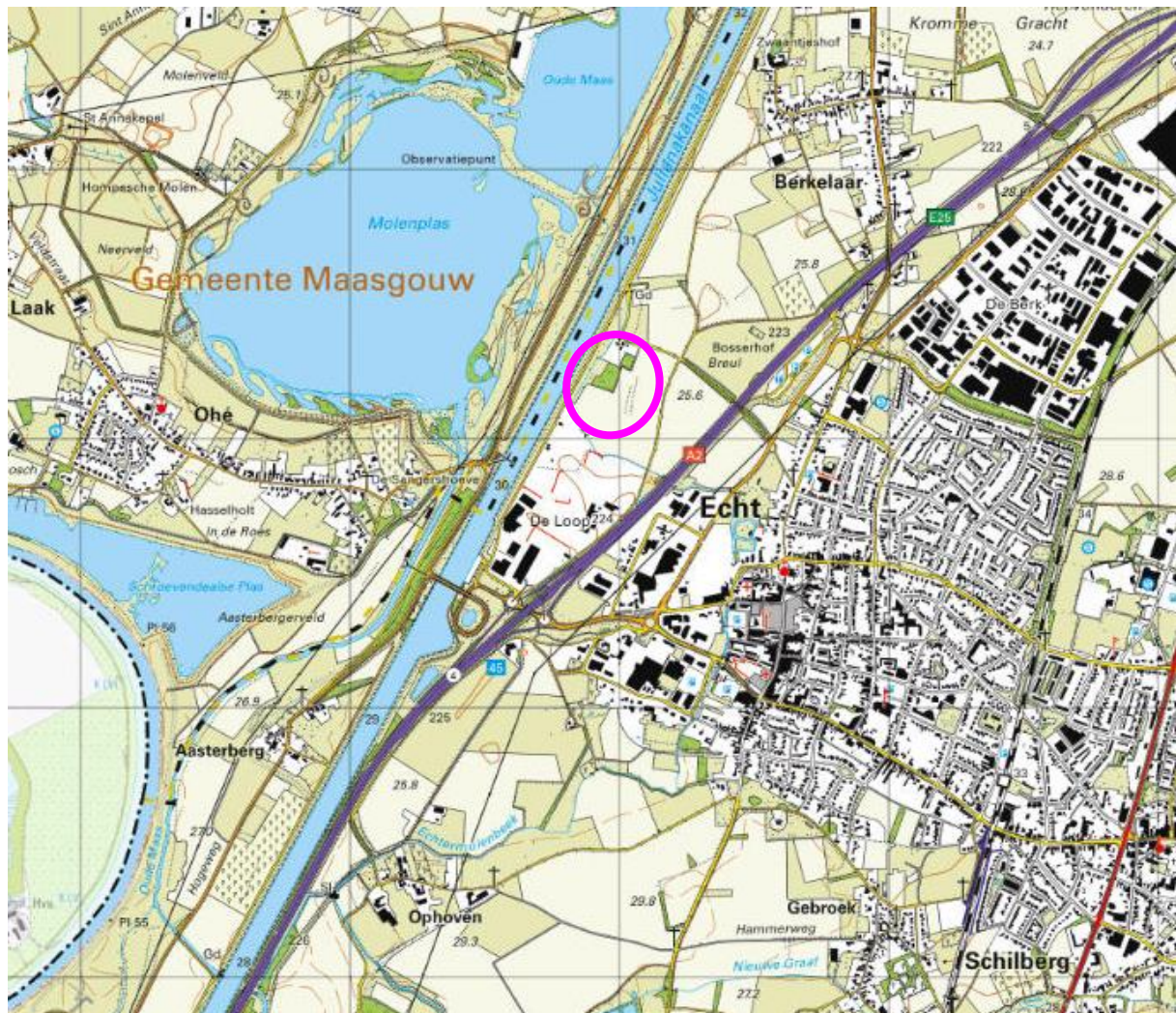

Ecologische beoordeling van twee bosjes in plangebied ECHO1 te Echt

Ecologische beoordeling van twee bosjes in plangebied ECHO1 te Echt

Opdrachtgever: Intospace 22 B.V.
De Lind 39
5060 HT Oisterwijk

Datum: 25 maart 2022

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.
Van Pallandtlaan 10
6998 AW Laag-Keppel
T 0314 642221
E info@foreestgroenconsult.nl
W www.foreestgroenconsult.nl

Inleiding

Voor de ontwikkeling van de plannen bij de Oude Lakerweg/ Slagmolenweg, ECH01, moeten een tweetal kleine bosjes worden verwijderd. Voor de bosjes geldt een verschillend regime van bescherming. Het kleinste deel ligt in de groenblauwe zone. Het grootste deel daarbuiten.

De initiatiefnemer hecht veel waarde aan de ecologische inpassing en wil de ontwikkeling realiseren met BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie Keurmerk voor duurzame vastgoedobjecten Beoordelingsrichtlijn 2014 versie 2. Beide delen worden daarom beoordeeld als ware vallend onder de groenblauwe zone.

Voor een aanvraag van een ontheffing dienen de volgende onderdelen te worden gemotiveerd en aangeleverd:

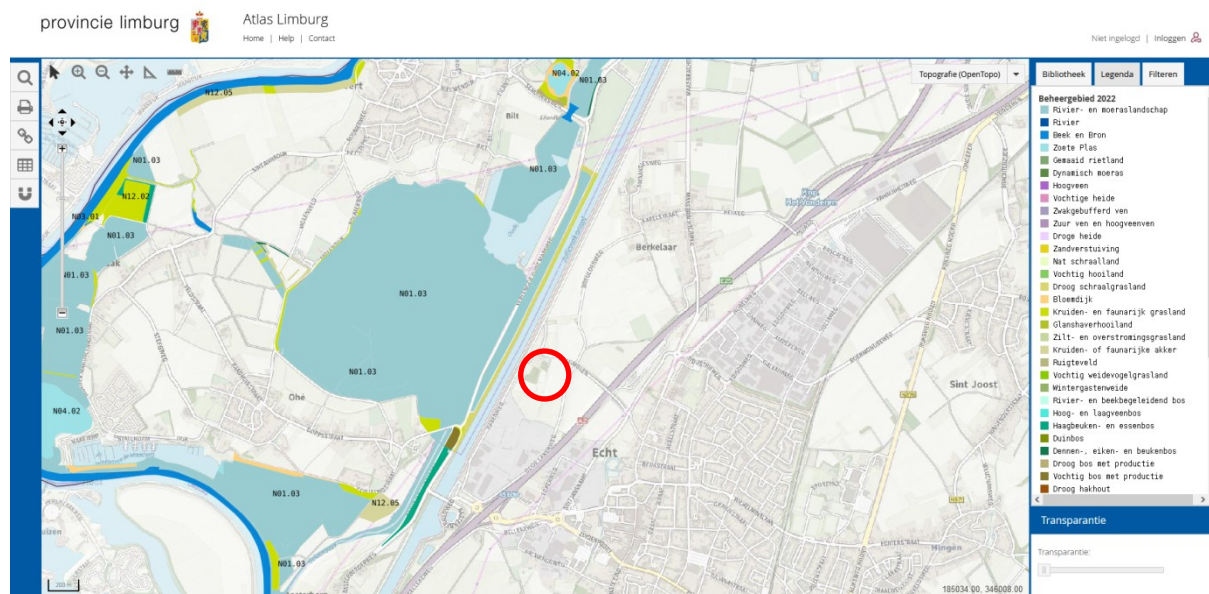
1. Beschrijving van voorkomende kernkwaliteiten;
2. Wijze waarop met de bescherming en versterking van kernkwaliteiten is omgegaan;
3. Wijze van compenseren negatieve effecten;

De kernkwaliteiten in de Bronsgroene landschapszone zijn het groene karakter, het visueel-ruimtelijk karakter, het cultuurhistorisch erfgoed en het reliëf.

Dit document behandelt de ecologische kwaliteit van de twee bosjes. De beoordeling wordt gebruikt bij de beantwoording van de drie hierboven aangegeven vragen. Deze beoordeling is gemaakt door ir. M.W.P. Ariëns, werkzaam bij Foreest Groen Consult B.V.

Status

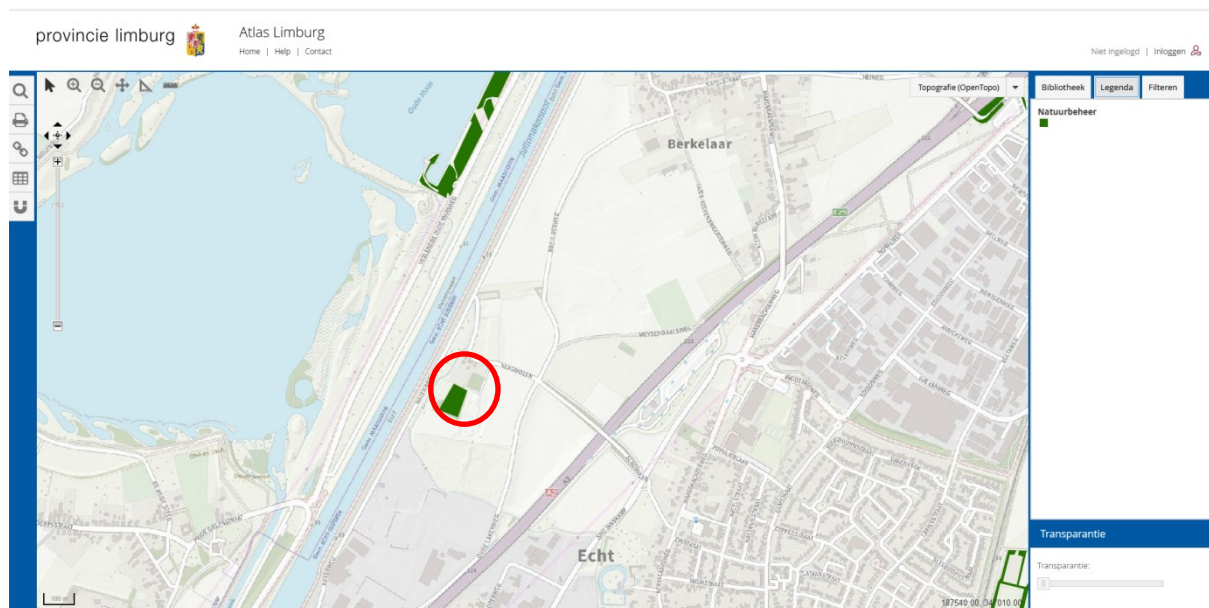
De twee bosjes zijn niet aangewezen in het natuurbeheerplan 2022. De onderstaande afbeelding toont beide bosjes. Deze zijn met een rode lijn aangegeven.

Afbeelding 1: locatie volgens beheergebied 2022 (bron: <https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default>)

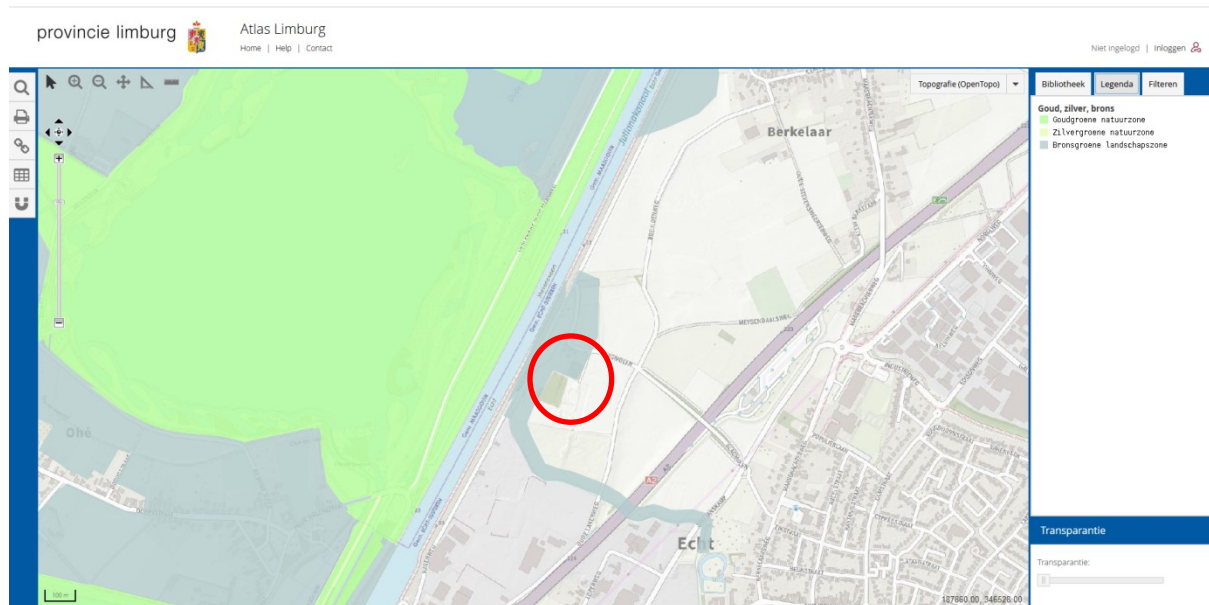
De beide bosjes liggen in de: Agrarische zoekgebieden/leefgebieden 2022. Deelgebied droog mozaïek van struwelen en ruigten in droge dooradering. Dit zijn begrensde 'leefgebieden' waarbinnen subsidiemogelijkheden liggen voor gecertificeerde 'agrarische natuurcollectieven'.

Het grootste bosje, buiten de groenblauwe mantel, is aangegeven als **bos** op de kaart Natuurbeheer. Het kleinere bosje aan de zijde van de Slagmolen niet.

Afbeelding 2: locatie volgens kaart natuurbeheer (bron: <https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default>)

Als aangegeven ligt het kleinste deel in de groenblauwe zone. Het grootste deel daarbuiten. De onderstaande afbeelding toont deze kaart. Hier wordt de groenblauwe zone nog “Bronsgroene zone” genoemd.

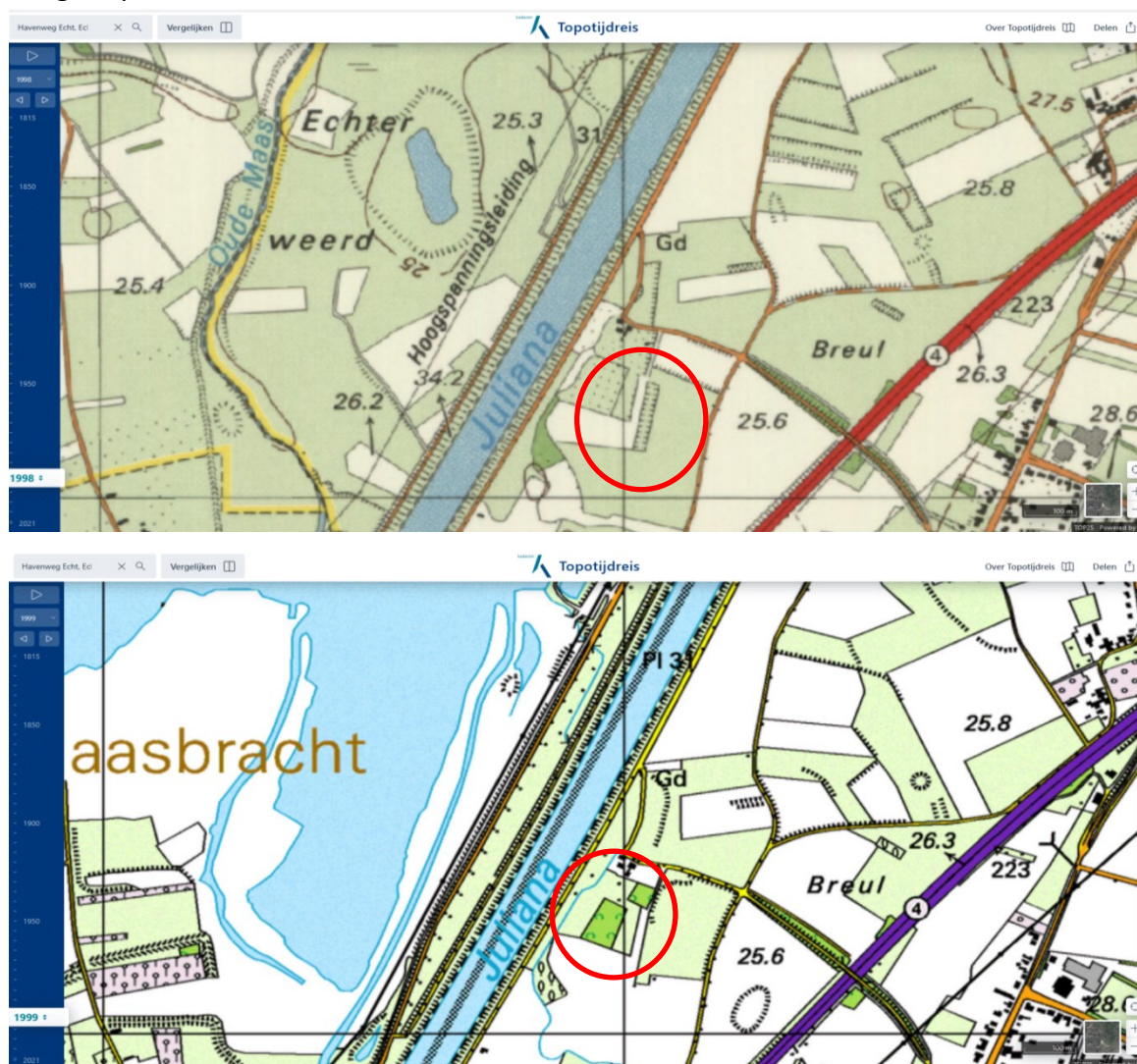
Afbeelding 3: locatie volgens kaart 07 Natuur goud, zilver, brons
(bron: <https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default>)

Beschrijving van de houtopstanden.

Ontstaansgeschiedenis

Beide delen zijn ongeveer gelijktijdig ontstaan. In 1999 is er voor het eerst bos aangegeven op de topografische kaart. Voor 1999 is hier, volgens de topografische kaart, een 'boomgaard of staan er verspreid solitaire bomen. Uit de natuurgegevens van de provincie Limburg (vegetatiekartering 1983- 1997) blijkt dit een populierenaanplant is geweest. Mogelijk is dit een aanplant geweest in het kader van de braakleggingsregeling omdat in een later stadium het westelijke deel van deze populierenaanplant weer is omgevormd naar een akker en ca. 13 jaar later, is het gebied als bos aangegeven.

Het opnemen van het gebied als bos op de topografische kaart in 1999 komt overeen met de opstand die nu wordt aangetroffen. Dit zijn jonge bomen aan het einde van de zogenaamde stakenfase. De diameters bevinden zich rond de 20 cm met een geschatte boomhoogte van ca. 12 meter. Dit komt overeen met een leeftijd van ongeveer 20 jaar. Wordt verder teruggedaan in de tijd, dan wordt een grote wisseling van landgebruik gezien waarbij het gebied tot 1928 als akker in gebruik is geweest. Het gebied is hiermee zeker geen oude bosgroeiplaats.

Afbeelding 4: locatie op topografische kaart 1998 en 1999 (Bron: <https://topotijdreis.nl>)

Beschrijving opstand

In het bosje zijn enkele oudere bomen aanwezig die hier al in de tijd van de populierenaanplant moeten hebben gestaan. Dit zijn een oudere zomereiken en een Amerikaanse eik. Bij het vellen van de populieren zijn deze bomen behouden gebleven.

De overige bomen zijn voornamelijk gewone es en zomereik aangevuld met een enkele zoete kersen. De struiken laag is vrijwel alleen aan de randen aanwezig en bestaat uit hazelaar, sleedoorn en verspreid gewone vlier en meidoorn. In het bosje hebben zich op enkele plaatselijk struiken zich weten te handhaven. Dit kunnen restanten zijn van de in 1987 op de kaart (natuurgegevens Limburg) opgenomen doornstruweel met code SD = Doornstruweel op voedselrijke, min of meer kalkrijke bodem. De bodem wordt gedomineerd door grassen afgewisseld met (plaatselijk) kruidachtige planten zoals: hondsdrif, look-zonder-look, grote brandnetel, kleeftkruid en fluitenkruid. In enkele bomen is klimop aanwezig. Plaatselijk is een begroeiing met braam en dauwbraam aanwezig. In het noordelijke deel is aan de rand bruidsluier invasief aanwezig. Deze overgroeit hier een aantal bomen en of struiken. Het bosje ligt 1 tot 1,5 meter lager dan de omringende gronden.

De kaart natuurgegevens van de provincie Limburg (vegetatiekartering 1998- 2007) geeft voor het huidige bosje de code LAX = Aangeplant loofhout met enkele aandachtsoorten. Dit is de laatste gepubliceerde kartering voor dit gebied en dateert van 2007. De vegetatiekartering geeft voor dit gebied kruisblad walstro aan en gewone margriet als aandacht soorten en in de randen fluitenkruid en glad walstro. Kruisbladwalstro staat op de rode lijst. De overige drie soorten worden als schaarse of zeldzame soort aangemerkt.

Centraal in het zuidelijke bosje liggen enkele oude pijpen van een das. In de randen zijn plaatselijk holen van een konijn aangetroffen. Onderzoek naar de das, dat in het najaar 2021 met wildcamera's is uitgevoerd, laat een groot aantal vogels en zoogdieren zien. Zoals daar zijn: huismuis, bosmuis, bruine rat, konijn, wezel, steenmarter, egel, das, ree, vos, gaai, fazant, groene specht, bosuil, houtduif, vink, merel, gaai, roodborst en lijster.

De das is tweemaal vastgelegd op camera, begin september 2021. Sporen van graafwerkzaamheden, snuitpuntjes of latrines van de das zijn niet in het bosje of op de omringende gronden aangetroffen. Dagelijks vastgelegd zijn de muizen en bruine rat. De vos is met twee exemplaren aanwezig en evenals het konijn bijna dagelijks waargenomen. Wezel en steenmarter komen een enkele keer voor.

De kaart natuurgegevens van de provincie Limburg (broedvogels 2012-2020) geeft voor dit bosje waarnemingen van reiger, tuinfluiter, ekster en zwarte kraai.

Conclusie

De vegetatie in het bosje heeft geen bijzondere kwaliteiten. De boombeplanting bestaat uit relatief jonge bomen met een vooral aan de randen een ontwikkelde struiklaag. Onder de voornamelijk uit essen en eiken is een weinig gevarieerde vegetatie aanwezig van ruigte kruiden. Om een meer gevarieerde rijkere vegetatie te laten ontstaan zijn nog zeer vele jaren van ontwikkeling noodzakelijk. Door de geïsoleerde ligging van de opstand moet worden afgewacht of soorten die bij oudere bosgroeiplaatsen behoren de locatie kunnen bereiken. De paar oudere bomen die uit een eerder fase zijn overgebleven vormen de enige elementen met enige kwaliteit. Doordat deze bomen nu deel uitmaken van het bosje komt de kwaliteit van deze ooit als solitair opgegroeide bomen niet meer naar voren.

De in 2007 aangetroffen soort: kruisbladwalstro, is bij de quickscan in de zomer van 2021 niet aangetroffen. De soort heeft een bloeipiek in juni maar is ook buiten de bloeiperiode goed herkenbaar.

De soort groeit op lichte plaatsen in bosranden, langs hagen, in struwelen en hakhout. Dit is waarschijnlijk ook de reden dat de soort niet is waargenomen. De randen waren sterk verruigd en het bosje heeft zich na de kartering in 2007 nog 14 jaar verder doorontwikkeld. Hierbij zijn de kronen in sluiting gekomen en is de schaduwdruk op de bodem toegenomen. Verwacht mag worden dat de groeiplaatsomstandigheden voor deze soort hierdoor verder achteruit zijn gegaan. Kruisbladwalstro kan, doordat het bosje grenst aan een akker, zich ook niet verder buiten de bosrand terugtrekken, als het ware meegroeien met deze rand. De plant wordt op de akker jaarlijks omgeploegd. De overjarige planten zullen dit niet overleven. Zaad van deze soort is zeer kort levend. Kan de soort zich het jaar na de zaadsetting niet vestigen en sterven de bestaande exemplaren op de oude groeiplaats af, dan gaat de soort voor die plaats verloren. Kruisbladwalstro staat op de rode lijst, maar heeft geen wettelijke bescherming.

Het bosje vervult voor veel diersoorten een functie. Een groot aantal soorten heeft geen speciale beschermde status. Deze soorten gebruiken het bosje als dekking, het vinden van voedsel het graven van een hol of het bouwen van een nest. Verdwijnt dit bosje dan kunnen deze soorten in de omgeving een alternatieve verblijfplaats vinden. Voor de plaatselijke en regionale en landelijke populaties heeft dit geen gevolgen.

In het bosje zijn ook enkele soorten aanwezig die wel mogelijk een beschermde status hebben. Dit zijn bosuil, reiger, das en steenmarter.

De bosuil is bij onderzoek naar de das op camerabeeld vastgelegd bij het vangen van een prooi. De bosuil heeft een categorie 2 nest. Deze nesten zijn het jaarrond beschermd. De bosuil broedt in een holte van een boom of op een oud nest in een dichte naaldboom. Dit type boom is hier niet aanwezig. De in het bosje aanwezige bomen zijn jong en hebben geen holten. Ook de drie oudere eiken hebben geen holten. Naaldbomen ontbreken en de enkele met klimop begroeide bomen zijn niet geschikt. Bij een in het voorjaar 2022 uitgevoerde quickscan op de erven van de twee woningen aan de Slagmolen zijn ook geen sporen van deze soort vastgesteld. De soort is in de omgeving aanwezig en gebruikt de beplanting om te jagen. Verdwijnt deze beplanting dan zal dit geen effect hebben op een nestlocatie van deze

soort. De gunstige staat van instandhouding voor de bosuil is positief, zowel regionaal als landelijk.

In twee oude eiken verblijft een reigerkolonie. Nesten van deze soort zijn categorie 4 nesten en zijn alleen beschermd indien geen alternatieven in de omgeving aanwezig zijn voor de reiger om nesten te bouwen. Deze alternatieve locaties zijn aanwezig. De reigers kunnen in de omgeving andere locaties vinden voor het bouwen van nesten. Het bosje met deze twee bomen is hiervoor niet essentieel.

De das is bij gericht onderzoek bij de oude pijpen en in de ruimere omgeving op twee avonden in september 2021 waargenomen. Daarvoor en daarna is de das niet op een van de 13 cameravallen vastgelegd die tussen 27 augustus en 24 december in het veld hebben gestaan. Dit zijn in totaal 17 weken. Sporen van de das zijn bij herhaaldelijk zoeken, tussen augustus 2021 (plaatsen cameravallen) en het meest recente bezoek in februari 2022 (eerste onderzoek naar bezette 'roofvogel' nesten) niet aangetroffen. Het bestaande bosje met voornamelijk essen en eiken biedt de das ook niet veel voedsel. Vruchtdragende soorten zijn vrijwel afwezig en oud dood hout waarin keverlaven aanwezig kunnen zijn ontbreekt. Uit de camerabeelden blijkt bovendien dat er met enige regelmaat mensen door het bosje lopen. In de gepubliceerde openbare waarnemingen is één waarneming van de das bekend, op de naastgelegen (oostelijke) akker. Deze stamt uit 2015. Het bosje heeft gezien de hollen mogelijk behoord tot een verblijfplaats. Maar deze verblijfplaats is al lange tijd geleden verlaten. Op dit moment wordt er nog navraag gedaan bij de dassenwerkgroep Limburg maar hier zijn nog geen reacties op gekomen.

De opnamen tonen aan dat de das af en toe het gebied doorkruist. Dit af en toe doorkruisen van het gebied is ook omschreven in een quickscan (*Fauna advies Gemeente Echt-Susteren Quickscan flora en fauna voor Bedrijventerrein Sint Joost, Rapportnummer R201908-A, 27 februari 2019*) die is opgesteld voor de wijziging van de bestemming naar industrieterrein. Ook hierin wordt aangegeven dat er af en toe op de grote wegen in het gebied dassen worden doodgereden, maar dat er geen burchten aanwezig zijn.

Het bosje is hierdoor niet essentieel voor de das. Het verwijderen van dit bosje leidt niet tot een aantasting van de plaatselijke, regionale of landelijke populatie van de das.

Ook de steenmarter jaagt in dit bosje. De soort is meerdere keren op de camerabeelden te zien. Er zijn geen objecten die de steenmarter kan gebruiken als vaste rust en verblijfplaats. Plaatselijk liggen er dode takken maar nergens in een dusdanig grote hoeveelheid dat dit beschutting kan geven aan de steenmaster. Op de erven van de twee woningen aan de Slagmolen zijn deze objecten er wel. Hier wordt dit voorjaar nog onderzoek uitgevoerd. Het verdwijnen van dit bosje is daarmee niet essentieel voor de steenmarter.

Samenvattend

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat dit bosje geen zwaarwegende essentiële elementen bevat. Hierbij moet nog een voorbehoud worden gemaakt. Dit geldt ten aanzien van de das. Op het moment dat de dassenwerkgroep Limburg met aanvullende gegevens komt ten aanzien van deze locatie kan de conclusie ten aanzien van de das moeten worden bijgesteld. Met de huidige kennis over de soorten en samenhang geldt, dat dit in lijn ligt met de verwachting voor een landschappelijk element van deze omvang en op deze plaats. De

functies die dit bosje vervult kunnen zonder problemen worden overgenomen door een bosje op een ander locatie.

Bijlage overzicht aangetroffen soorten

Planten

Quickscan, zomer 2021 bosjes en akker

Akker vergeet-mij-nietje

Akkerdistel

Akkerkool

Amerikaanse eik

Bijvoet

Bijvoet

Bleke klaproos

Bloedooievaarsbek

Boerenwormkruid

Boswilg

Braam

Canadese fijnstraal

Dagkoekoeksbloem

Doperwt

Duizendblad

Echte kamille

Eenstijlige meidoorn

Fluitenkruid

Framboos

Gekroesde melkdistel

Gele klaver

Gele morgenster

Gestreepte witbol

Gewone brem

Gewone ereprijs

Gewone es

Gewone esdoorn

Gewone hoornbloem

Gewone raket

Gewone vlier

Gewone zandkool

Glanzend kruiskruid

Grauwe wilg

Greppel rus

Grote brandnetel

Grote centaurie

Grote kaardenbol

Grote klit

Grote teunisbloem

Grote weegbree

Guldenroede

Haagwinde

Harig wilgenroosje

Hazelaar
Heermoes
Heggenrank
Hennepnetel
Herderstasje
Hondsdrif
Hondsroos
IJzerhard
Jacobskruid
Kantige basterdwederik
Kattenstaart
Katwilg
Kleefkruid
Klein hoefblad
Klein streepzaad
Kleine honingklaver
Kleine ooievaarsbek
Kleine reigersbek
Kleine teunisbloem
Kleine veldkers
Klimop
Knikkend wilgenroosje
Knoopkruid
Kompassla
Koolzaad
Korrelganzevoet
Kroontjeskruid
Luzerne
Madeliefijnstraal
Mais
Melganzenoet
Moerasrolklaver
Moerasspirea
Nachtkoekoeksbloem
Paardenbloem
Peen
Pruim
Reuzen honingklaver
Ridderzuring
Rietgras
Robertskruid
Robinia
Rode klaver
Rode kornoelje
Ruwe berk
Schietwilg
Sint-Janskruid

Sleedoorn
Slipbladige ooievaarsbek
Smalle weegbree
Smeerwortel
Speerdistel
Straatgras
Tarwe
Varkensgras
Varkenskers
Veenwortel
Veldzuring
Vlasbekje
Vogelwikke
Walnoot
Wilde cichorei
Wit vetkruid
Witte abeel
Witte klaver
Wouw
Zevenblad
Zoete kers
Zomereik
Zwarte els
Zwarte populier
Zwarte toorts

Natuurgegevens Limburg

Fluitenkruid
Gewone margriet
Glad walstro
Kruisbladwalstro

Zoogdieren

Quickscan, zomer 2021 bosjes en akker

Das
Haas
Veldmuis

Cameraonderzoek das, 27 augustus en 24 december 2021

Bosmuis
Bruine rat
Das
Dwergspitsmuis
Egel
Hond
Huismuis
Kat

Konijn
Ree
Steenmarter
Veldmuis
Vos
Wezel

Vogels

Quickscan, zomer 2021 bosjes en akker

Buizerd
Fitis
Gierzwaluw
Grasmus
Grauwe gans
Groene specht
Grote gele kwikstaart
Holenduif
Houtduif
Kleine bonte specht
Kleine karekiet
Kokmeeuw
Koolmees
Merel
Raaf
Reiger
Tjiftjaf
Vink
Zwarte kraai
Zwarte roodstaart

Cameraonderzoek das, 27 augustus en 24 december 2021

Bosuil
Buizerd
Ekster
Fazant
Gaai
Grasmus
Groene specht
Grote bonte specht
Heggenmus
Holenduif
Houtduif
Koolmees
Lijster
Merel
Roodborst
Vink

Winterkoning

Natuurgegevens Limburg

Ekster

Reiger

Tuinfluitier

Zwarte kraai

Ongewervelden

Quickscan, zomer 2021 bosjes en akker

Atalanta

Boomhommel

Dagpauwoog

Gewone oeverlibelle

Honingbij

Koolwitje

Lieveheersbeestje

Veldsprinkhaan

Soorten NDFF binnen 1 km

Amfibieën

Alpenwatersalamander

Bastaardkikker

Ongewervelden

Grote vos

Teunisbloempijlstaart

Reptielen

Levendbarende hagedis

Muurhagedis

Vogels

Boomvalk

Buizerd

Gierwaluw

Grote gele kwikstaart

Havik

Huismus

Oehoe

Ooievaar

Ransuil

Roek

Slechtvalk

Sperwer

steenuil (s.l.)

Wespendief
Zwarte wouw

Zoogdieren

Bever
Bunzing
Das
Egel
Gewone dwergvleermuis
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis
Haas
Hermelijn
Konijn
Rosse vleermuis
Steenmarter